

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/194746,Anna-Wardzinska-Stanislaw-Liwszyc-Lekarz-ocalaly-z-Holokaustu.html>

26.02.2026, 15:56

Anna Wardzińska: Stanisław Liwzyc. Lekarz ocalały z Holokaustu

„Dążyć trzeba do takiego stanu, by choroba stała się jedynie wyrazem niedoskonałości naszej natury, a nie np. krzywdy społecznej. Do tego jednak potrzebni są lekarze z prawdziwego zdarzenia” – twierdził Stanisław Liwzyc, propagując idee leczenia uspołecznionego.

05.12

[Holokaust](#) [Okupacja niemiecka](#) [Powstanie Warszawskie](#)

Stanisław (Samson) Liwzyc, lekarz internista i społecznik, syn kupca Lejba Liwszycy i Fradly Kaminer, urodził się 5 grudnia 1893 roku w Sosnowcu.

Dyplom doktora medycyny Stanisław Liwzyc uzyskał 14 maja 1921 roku na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1922-1925 pracował w Krakowie w Szpitalu św. Łazarza, a od 1925 roku jednocześnie jako lekarz w Kasie Chorych. 28 czerwca 1923 roku w Krakowie ożenił się z Salomeą z Grossbartów, także lekarką.

W latach 1927-1928 Stanisław Liwzyc był zatrudniony w sanatorium chorób układu oddechowego w Bystrej k. Bielska-Białej, od września do grudnia 1928 roku odbywał staż w szpitalu w Wiedniu. Po powrocie do Krakowa był ordynatorem oddziału internistycznego w Lecznicy Okręgowego Związku Kas Chorych, następnie, do września 1939 roku, pracował w Ubezpieczalni Społecznej. Przyjmował także jako internista w Towarzystwie Ochrony Zwierząt. Był wieloletnim członkiem Bundu i działaczem Związków Zawodowych. Należał do różnych organizacji i towarzystw lekarskich.

Przeciwko Niemcom, zawsze dla ludzi

Po wybuchu II wojny światowej przeniósł się do Lwowa. Początkowo pracował jako internista, następnie jako kardiolog w Szpitalu Okręgowym nr VI Ubezpieczalni Społecznej (kierował w nim Stacją Sercowo-Reumatyczną) oraz w Szpitalu Żydowskim. W czasie okupacji niemieckiej we Lwowie należał do lewicowej frakcji PPS.

W sierpniu 1942 roku wyjechał do Warszawy pod przybranym nazwiskiem Witold Tomasik. W mieszkaniu Eugenii Wąsowskiej-Leszczyńskiej przy ul. Żurawiej 24 brał udział w zebraniach członków Bundu i Rady Pomocy Żydom „Żegota”. W mieszkaniu tym miał siedzibę główny sekretariat RPŻ, a od grudnia 1942 roku także Centralny Komitet Bundu i Komisja Koordynacyjna skupiająca przedstawicieli wszystkich żydowskich partii politycznych.

W powstaniu warszawskim Stanisław Liwzyc był lekarzem przy Komendzie Głównej Milicji Robotniczej PPS.

Przez całe zawodowe życie propagował idee leczenia uspołecznionego. Podczas studiów działał w Akademickim Związku Młodzieży Socjalistycznej, a w czasie okupacji prowadził w Warszawie tajny kurs medycyny społecznej w Sekcji Akademickiej PPS. We wspomnieniach studentów zachował się cytat Stanisława Liwszycy z wykładu:

„Choroba jest onto- i filogenetycznie nieodłączną towarzyszką człowieka, ale dążyć trzeba do takiego stanu, by choroba stała się jedynie wyrazem niedoskonałości naszej natury, a nie np. krzywdy społecznej. Do tego jednak potrzebni są lekarze z prawdziwego zdarzenia”.

Po wojnie wrócił do leczenia społecznionego. Od 1949 roku pracował jako wolontariusz w Zakładzie Patologii w Krakowie. W 1952 roku obronił rozprawę habilitacyjną nt. „Rola czynników nerwowo-wegetatywnych w patogenezie chorób płuc”.

Pod koniec 1953 roku rozpoczął wykłady propedeutyki w Akademii Medycznej w Krakowie, zostając w 1956 roku profesorem tej uczelni przy katedrze III Kliniki Chorób Wewnętrznych.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Holokaust, Okupacja niemiecka, Powstanie warszawskie

Artykuł